

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izboja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrti 6, 50 —
mesec 2, 20 —

V upravnishvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrti 5 —
mesec 1, 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Stev. 137.

V Ljubljani, v torek 18. junija 1901.

Letnik XXIX.

Nadvojvoda — pa „Narodoveci“.

»Krščanska ženska zveza« v Ljubljani, ki je še le začela živeti, dasi se je misel na njeno ustanovitev povdarjala tem večkrat, čim bolj je začel liberalizem razjedati naše rodbinsko življenje, je v kratki dobi svojega obstanka že krepko pokazala, da ima lepo življenjsko silo v sebi. Kakor pri vsakem dobrem in koristnem delu se je moralo tudi tu pokazati nasprotstvo. V naši liberalni dobi, ko stoji že skoro vsakdo pod vplivom slabih predsodkov, in ko se posebno v meščanskih krogih vsak pojav javnega kršč. mišljenja zasmehuje in pobija, je treba že precej poguma, da se osnuje tako društvo, ki ima količjak reformatoričnega duha v sebi. A v čast ljubljanskim gospem in gospodinam moramo reči, da se je veliko in lepo število vendar odločilo za ustanovitev »Zveze« in upati je, da se bo to društvo razvilo vedno bolj in bolj ter iz Ljubljane vplivalo tudi v provincijska mesta in trge, kjer je družabno življenje zlasti za ženski del inteligence doslej še jako prazno.

»Krščanska ženska zveza« je, kot smo že poročali, dne 11. t. m. izrekla zahvalo nadvojvodi prestolonasledniku Franu Ferdinandu za to, da je prevzel protektorat »katoliškega šolskega društva«. To je bil odločen korak, ki je pričel ne le o patriotizmu »Zveze«, ampak tudi jasno kazal njeno mišljenje o šolstvu v Avstriji.

To je bilo preveč za liberalce. Njih vodja dr. Tavčar je bil v državnem zboru glasoval za debato, v kateri so hoteli Vse-nemci v zvezi z drugimi liberalci udariti po nadvojvodi. Ko so se torej ljubljanske gospe oglasile v nasprotnem smislu in izrekle celo zahvalo nadvojvodi za to, da je prevzel protektorat katoliškega društva, je »Narod« zbesnel.

Ostudno je napadel odlične članice »Zveze« in prav lopovsko pokazal, kako umazan je liberalizem. Nalagal se je celo vrsto neresničnih stvari, da bi ostrašil blage članice od nadaljnjega sodelovanja v »Zvezi«.

A tu se je »Narod« temeljito opeknel. Vsak terorizem gre samo do gotove meje, potem se zlomi. Napad na poštene in odlične krščanske gospe mora roditi stud v vsakem mislečem človeku. A društvenice »Zvezine« prav lahko prenašajo to »Narodovo« besnenje. Ravno takrat, ko so v »Narodovem« uredništvu kovali obrekovalni članek, je bila na potu v Ljubljano sledeča brzojavka:

Gospé Uršuli Souvanovi.

Njegova cesarska visokost gospod nadvojvoda Franc Ferdinand zahvaljuje »Krščansko žensko zvezo« najsrčneje za to lojalno in patrijotično izjavo in želi mlademu društvu veselega prospevanja in plodonosnega delovanja.

Nostic F. M. L.

To je več nego zahvala. To je priznanje novemu društvu in želja, naj se razširi in deluje krepko za prava načela krščanske omike. Ako primerjamo ravnanje takozvane ljubljanske »inteligence« s to veledušno brzojavno zahvalo nadvojvode-prestolonaslednika, nam pač ni mogoče dvomiti, na kateri strani je pravica in resnica.

Nadvojvoda je bil že jasno povedal, da on rovanje proti katol. cerkvi smatra tudi kot rovanje proti državi. Če se torej krepi verski čut in zavest pravne dolžnosti, je to ne le v korist cerkvi, ampak tudi ljudstvu

in državi. Ker se pri nas s tako grdimi sredstvi deluje proti veri, zato nas pa tembolj veseli priznanje, katero so dobile naše vrle ljubljanske dame od tako visoke strani.

K sklepu še eno besedo gđc. učiteljicam! Mi vemo dobro, da so naše učiteljice v veliki večini dobre in najboljšega mišljenja. A ker živijo v tako težavnem položaju, se jim mnogokrat zgodi, da se malo preveč boje. Marsikatera je naročena na kak slab list samo zato, ker pritiska nanjo oni terorizem, ki je žal dobil nadvlado v učiteljskem stanu. Na krščanske liste se pa boje naročevati, da jih ne razupijejo liberalni kolegi za — »klerikalke«. Vemo za nekatere, ki se pač naročujejo na dobre liste, a da ne pride ta njih »klerikalnost« na dan, store to pod drugim imenom. Sedaj pa pač lahko izpredvidijo, da na odličnih mestih plemeniti moške sodijo vse drugače, nego naši liberalci, ki pač plemenitosti nimajo mnogo na sebi. Le proč s strahom, le proč z bojaznijo! Tudi pri nas se bo še zjasnilo, tudi pri nas bo enkrat prelomljen ta terorizem, ki kakor mora tlačiti vse sloje in nam zatira najboljše moči.

»Krščanski ženski zvezi« pa tudi mi želimo krepkega razvoja in plodonosnega delovanja!

Posl. Povše za oškodovance po toči.

(Nujni predlog posl. Povšeta in tovarišev glede drž. podpore vsled toče hudo oškodovani občini Trebelno in okolici v mokronoškem sodnem okraju.)

Dne 27. maja letos se je usula nad vasi Veliki Kamen, Vinski vrh, Prečale, Bajhovec in Boršthe huda toča, ki je povzročila občutno škodo posebno v vinogradih, pa tudi na drugih sadežih. Toča je padla v toliki množini, da so bili še pozno zvečer videti celi kupi.

Toda ni ostalo samo pri tej škodi dne 27. maja. Že drugi dan potem, dne 29. maja, je obiskala ta kraj grozna nevihta, ki je opustošila mlade trte v vinogradih, in sicer tako, da je uničen pridelek v teh vinogradih za to in za bližnje leto. Silni naliv pa je pri tem preplaval rodovitno zemljo, katero je voda odnesla in poplavlila polja v ravnini.

Že sedaj je bila beda teh prebivalcev tolika, da je moralo nad 200 krepkih mož ostaviti rodno zemljo in si poiskati dela in kruha v daljni Ameriki.

Prebivalstvo s solznimi očmi, brez tolažbe in sveta zre to pustošenje, ker je izgubilo vsako nado na rešitev. Nagla pomoč je tu nujno potrebna.

Vsled tega stavimo sledeči predlog:

Visoka zbornica skleni:

»C. kr. vlada se pozivlja, da brez odloga odredi vse preiskave, da bodo oškodovani prebivalci tega kraja deležni izdatne državne podpore in da se prizadetim posestnikom odpuste davki za tekoče in prihodnje leto«.

Ker je zadeva izredno nujna, predlagamo v formalnem oziru, da se ta predlog brez prvega branja ex praesidio izroči odseku za uime.

Ta predlog je poleg predlagatelja podpisalo 20 poslancev.

Za pogorelce v Kropi.

Nujni predlog poslanca Pogačnika in tovarišev zaradi deželne podpore za požaru prizadete prebivalce Kroke se glasi sledeče:

Po došlih poročilih je nastal 5. t. m. v trgu Kropa v radovljiškem okraju velik požar, ki je 14 hiš upepelil.

Prebivalci Kroke se bavijo že stoletja — ker nimajo polja — s tem, da izdelujejo železne žblje. Ker jim je delala tuja konkurenca s stroji delajočih tvrdk veliko škodo, je ta obrt hitro pešala. Vsled tega je trg splošno obubožal in ljudstvo se je moralo izseljevati. Kropa je štela okoli leta 1870 še do 1200 prebivalcev, zdaj jih nima niti 800. Devet desetih sedanjega prebivalstva pa si izkuša še vedno s težkim ročnim delom in s kovanjem žbljev prislужiti sredstva za svoj borni obstanek. Po konkurenci strojev so delavske plače v Kropi kar moči najnižje. Ljudje živijo res v največji stiski in si ne morejo niti za prihodnji dan zagotoviti najpotrebnejšega za življenje.

Pri požaru dne 5. t. m. ni pogorelo popolnoma le 14 hiš s stanovanji, ki so bile vse le eno- in dvonadstropna poslopja, ostanki nekdanjega blagostanja — ampak ljudje si niso mogli rešiti niti pohištva in obleke, edino, kar so imeli.

Več nego 30 rodbin je brez strehe in brez vseh sredstev, edino, kar imajo, je njih delavniška obleka. Beda teh revnih ljudi je neizrecna, tem bolj, ker jim celo njih ubogi soprebivalci v trgu ne morejo dati ne najmanjše pomoči.

Škoda se cení na 200.000 K (uradno se je cenila na 125.000 K, opomba uredništva), zavarovana svota znaša 34.000 K. Sedem posestev ni bilo nič zavarovanih.

Nujna pomoč od vis. c. kr. vlade je potrebna, zato stavijo podpisani formalni predlog, da se obravnava z vso mogočo hitrostjo.

Dvojno plačilo za isto izjavo.

Ko je lansko leto prigrdom prvega hrvaškega katoliškega shoda vrhbosenski nadškof dr. Štadler izrekel znanó zdravico o na korist zedinjenja Bosne s Hrvaško in tako tudi z ostalo monarhijo, je zašumelo po vseh Slovanom a posebno še Hrvatom sovražnih časopisih, da je ta izjava tako visokega dostojanstvenika največja predrznost, ki bi mogla prouzročiti avstrijskim diplomatom največjih sitnostij.

Zatrjevali in dokazovali so ti čuvaji (!) države, kakor se radi zovejo v svojem nasprotstvu proti Slovanom, da še ni prišel čas za razprave o državno-pravnem položaju zaposedjenih pokrajin, in da se ne sme od nobene strani posegati v zaključke berlinskega kongresa. Poskrbeli so seveda ti glasoviti čuvarji velelastnega položaja avstro-ogerske monarhije, da je dobil dr. Štadler mesto pohvale za svojo domorodno zdravico hud ukor z najvišjega mesta, kar je zbudilo seveda zopet največje veselje in zadovoljstvo v šornalističnem Izraelu dunajskem in budimpeštanskem.

Proti omenjeni zdravici je nastalo nasprotovanje le zato, ker je nadškof Štadler izrazil željo, da se Bosna zedini s Hrvaško, a ne neposredno z Ogersko ali Avstrijo, in ker je sploh Hrvaške omenil v svoji zdravici. Da je temu tako, imamo najboljši dokaz o izjavi upravitelja Bosne B. Kallaya v letošnjem zasedanju delegacij na Dunaju, kjer se je čula mnogo odločnejša izjava glede zedinjenja Bosne z monarhijo iz ust zgoraj omenjenega prvega političnega dostojanstvenika te zemlje, ki je dal lani pobijati z vso odločnostjo zdravico dr. Štadlerja. Rekel pa je B. Kallay v svojem go-

voru v delegacijskem zasedanju, tedaj v pravem političnem zastopstvu cele države, da vežejo Bosno na avstroogersko monarhijo narodnost, tradicije in geografski položaj in da jej more biti pravo mesto le v zvezi s to monarhijo.

Te besede so mnogo odločnejše nego Štadlerjeva zdravica ter bi mogel po njih vsakdo lahko soditi, kakor da je aneksija že gotova stvar, in vendar so isti časopisi in isti možje, ki so lani upili proti dr. Štadlerju radi njegove domoljubne zdravice, zdaj z zadovoljstvom odobrili izjavo Kallayevo ter trdili, da ni neumestna in da ne more zaplesti monarhije v neugoden diplomatični položaj.

Vsa ta pisava pa sledi le iz tega, ker se Kallay ni izjavil o zedinjenju Bosne s Hrvaško nego le z avstroogersko monarhijo. Kallayu seveda že kot Mažaru ne more biti simpatično ime hrvaško, a kot diplomatu avstroogerskemu ne bi bilo najmanjše umestno, da ga je imenoval v svoji izjavi, saj je dobro znano, da je vsa dualistična politika naperjena proti Slovanstvu in da se boje Mažari zedinjene Hrvaške bolj nego bogve česa. Zatoraj so se pa tudi po Kallayeveji izjavi precej javili Nemci in Mažari ter zahtevali Bosno zase, češ, da se tako zatro vse nade Hrvatoma na to zemljo.

In vendar je povedal Kallay resnico glede Bosne, da jo veže vse s Hrvaško i narodnost i tradicije in geografski položaj, če tudi njenega imena ni omenil, saj je narodnost v Bosni le hrvaška, Bosna je pripadala že od nekdaj k Hrvaški, a po položaju svojem meji večidel s Hrvaško. Tako je Bosna zares le del Hrvaške in šele po tej del cele monarhije.

Toda Kallay imena hrvaškega ni hotel imenovati, a povedal je isto, kar dr. Štadler v svoji zdravici. Nadškof Štadler je dobil za domoljubno zdravico na korist Hrvaške ukor, a Kallay za svojo diplomatično izjavo v dualističnem duhu proti koristi Hrvaške pohvalo vseh merodajnih avstroogerskih krogov. Bode li pa tako ravnanje avstroogerskih diplomatov tudi zares na korist celokupnej državi, bode nam pokazala najbližja prihodnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. junija.

Cesar na Češkem.

Včeraj zjutraj ob 6. uri je ostavil vladar praško mesto, kjer je bival štiri dni. Sloves je bil sicer neoficijsen, a vendar zelo prisrčen. Županu Orbu je izrazil iskreno zahvalo. Takoj nato se je odpeljal cesar v nemško ozemlje, kakor imenuje nemško liberalno in nacionalno časopisje severni del češke zemlje. Povsod, koder je na kakorseni način prišlo nemštvo na krmilo avtonomne oblasti, povsod je na vrhuncu čisto nemški značaj. Že govor litomeriškega župana dr. Funkeja kaže vso nestrpnost, ki jo goje Nemci nasproti češkim sodeželanom. V svojem nagovoru ni mogel izpregovoriti niti jednega stavka, da ne bi naglašal nemškega značaja severočeških mest. Njegova namigavanja o narodnostnem miru, ki ga tako zelo »žele« Nemci, so bila prav malo odkritosrčna. Kako vse drugače so postopali Čehi v Pragi! Niti župan, niti kak drug češki govornik ni niti z besedico izžival nemške, uprav neznatne manjšine, da župan

dr. Srb je bil še celo toliko nepristranski, da se je pri nagovoru posluževal celo nemščine. Res, da kdor je poznal razmere v »nemških« mestih, ni nihče pričakoval nemško-českega nagovora, a da se bo tako naglašal nemški značaj, tega se trezno-misleči močje niso mogli nadjeti. Tako se pač ne pripravljajo tla trajni narodnostni spravi.

Prva kandidatura za ogerski državni zbor.

V Temešvaru se je vršil v nedeljo številno obiskani volivski shod, na katerem je bil kot prvi na Ogerskem proglašen kandidat za prihodnje državnozbornske volitve domobranski minister baron Fejervary. Ta mož že daljšo dobo zastopa v parlamentu koristi mesta Temešvar in so baje z njim popolno zadovoljni. O izidu glasovanja o tej kandidaturi sta bila brzojavno obveščena ministerski predsednik Szell in pa predsednik liberalnega kluba baron Podmaniczky.

Ogerska ljudska stranka

je imela minule dni sejo, v kateri je bil razgovor o načinu, kako stopiti v ožjo dotiko s sorodnimi strankami v Avstriji. Dotični predlog je stavil dobro znani poslanec Rakovszky, ki se je posebno v delegaciji pokazal moža z zahtevo po reviziji Ledochowskega afere, a je tudi sicer pokazal, da svojih krščansko-ljudskih načel ne kaže samo v besedah. V svojem predlogu je naglašal poslanec, da se morajo skrbeti za varstvo in okrepljenje katoličanstva podrediti vsi drugi interesi. Kajpada večina strankinega vodstva sedaj še ni pritrdila temu predlogu in je poslanec Smeskal celo pretelil z izstopom, ko bi obveljal Rakovszkega predlog, toda na zori, ki jih goji omenjeni poslanec, pridobivajo vedno več tal in je upanje, da bodo v nepredolgem času izginili vsi predsodki.

Mac Kinley ne kandidira več.

Letos še le je bil Mac Kinley drugič izvoljen predsednikom severo-ameriških zveznih držav, in vendar se že sedaj govori o njegovi tretji kandidaturi. Ali je morda res že sedaj kdo sprožil to misel, da bi se na kak način prikupil sedanjemu predsedniku, ali pa Mac Kinley že sam misli na kandidaturo, se ne ve, gotovo je le, da mož odklanja zopetno kandidaturo in izvolitev, da niti ne mara ne, da bi se ga imenovalo zopet med kandidati. Sedaj, pravi predsednik, hoče še izpolniti razne želje svojih volivcev, potem pa izpolnovati le dolžnosti navadnega državljana.

Nove burske zmage.

Angleški generalissimus lord Kitchener je v zadnjih dneh v zelo neprijetnem položaju. Skoro vsak dan mora poročati o kakem neprijetnem presenečenju od burske strani. Seveda se možu posebno ne mudi s takimi poročili, ker ve, da bodo taka poročila itak prezgodaj došla na pristojno mesto. Največje preglavice mu seveda povzroča nepremagljivi Dewet. Dne 6. t. m. se je vršil, kot smo omenili, vroč boj blizu Reitha in konečno bi bili Angleži skoro zmagali, da jim Buri niso povzročili mnogo večje izgube, nego Angleži Burom. Posebno pomenljiv je pa zadnji stavek njegovega poročila: Elliotov oddelek je potem dospel v Kroonstadt. Iz tega se da pač sklepati, da so Angleži morali dobro teči in so bili silno veseli, ko so prišli v varno zavetje. — Teden dni pozneje so bili Angleži zopet presenečeni v taboru pri Steenkopspruitu. Dne 12. t. m. so se namreč Buri hipoma prikazali iz svojih skrivališč z »morilnim ognjem«. Ubili so 2 častnika in 16 mož, nad 40 so jih ranili. Ušla sta le dva častnika s 50 možmi. Vse ostale so Buri vjeli in ugrabili dva topova. Ako pomislimo, da je štel napadeni oddelek po Kitchenerjevem poročilu 250 mož, izgubili so torej Angleži celih 200 mož. Taka presenečenja gotovo niso prijetna. Vrh tega pa morajo še poročati iz Norwalsponta, da se število Burom in njim prijaznih Kaplandcev množi v ondotnem okraju, ki bodo povzročali še velike skrbi angleškim četam. — In vendar Chamberlain noče še ničesar čuti o poštenem miru.

Dopisi.

S sv. Višarj, 16. junija. Izvanredno hitro je letos kopnel sneg na sv. Višarjah, ker smo imeli ves čas skrajno ugodno vreme. Pred mesecem dnij, ko se je začela božja

pot, ga je bilo še dobra dva metra, a že koncem predzadnjega tedna bil je višarski hrib malodane popolnoma kopen. Komaj pa je izginil sneg, že je oblekla stvarnica ves hrib v temnozelen plašč, okrašen s prekrasnimi planinskimi cvetkami. Posebnost planinske flore namreč je, da se pokaže hitro, ko sneg skopni, v vsaj svoji krasoti. Pričeli so se krasni — ako smem tako reči — pomladanski dnevi za Višarje.

A zadnji četrtek popoldne so se začeli zbirati nad nami črnotemni oblaki. Ni trajalo dolgo, pa je grmelo, bliskalo in treskalo nad nami in okoli nas, da je bilo strah. Liki ognjene kače švigale so grozne strele po črnem nebesu. Deževalo pa je, kakor če bi se bile odprle zatvorsnice na nebu. Tako vreme smo imeli do nedelje popoldne. Le v soboto se je prikazalo sonce za nekaj ur.

V nedeljo ob 3. uri popoldne pa živo srebro v toplomeru kar naenkrat pade na 7° C; ob 6. uri zvečer pa že na +4,° C — in začelo je snežiti kakor v najhujši zimi. Oh 10. uri ponoči je sneg ponehal; palo ga je nad 11 cm, tako, da je bil drugo jutro ves višarski hrib v beli odeji. Ker se je zrak do dobra očistil in je sonce prav lepo sijalo, bil je zjutraj daleč na okoli prelep razgled. — Ob 11. uri popoldne ni več sledu po novem snegu. Gorko sonce ga je pregnalo.

V soboto zjutraj je bilo 32, v nedeljo pa 48,4 padavine. — Kljub skrajno neugodnemu vremenu romarji noben dan niso izostali; v nedeljo jih je bilo nad 140.

Iz Reke, 16. junija. Italijanske in mažarske novine so kar besnele na našega čestitega in poštenega župnika dr. Kukaniča — in zakaj? Kot pošten duh, pastir je zahteval mešati šovinistično-narodno politiko v cerkev. Na cerkvene zastave so bili začeli obešati narodne reške in mažarske trakove. Tega on ne dopušča, kar je za naše napete odnose in v cerkvenem smislu popolnoma korektno.

Drugi njegov greh je, da je tudi on podpisal ulogo za hrvaško šolo na Reki. Kako so zlobni ti poturice in šoviniisti!

Ubogi Hrvatje nimajo več niti pravice do obstanka. Da se je v čisto hrvaškem delu mesta, ali bolje v predmestju zadnji čas napravila mažarska šola in da se v nji podučujejo hrvaški in slovenski otroci, ki družega od začetka ne znajo, kakor materin jezik, to ni noben greh; a če se pošten nepristranski katoliški duhovni pastir zavzame za pravico, takega takoj denuncirajo. To je res že peklenska zloba.

Te renegate in zlobneže zelo peče, da je Reka pod hrvaško senjsko biskupijo, in da so veroučitelji na Reki Hrvatje, kateri vsaj pri krščanskem nauku v početku otrokom lahko pomagajo, dokler se ne naučijo jezika. Kakor se vidi, bi raje videli, da ni nič veronauka, nego da dobi katehetsko mesto kak pošten domačin, ki je tudi mažarskega jezika zmožen. Grozijo, da bi se morala Reka priklopiti kaki mažarski biskupiji ali pa postati lastna biskupija. No, akoravno so Mažari mogočni in zloba dandanes mnogo zamore, upamo da bo tudi ta ošabnost ponižana.

A h komu naj se dandanes ubogi Hrvatje obrnejo, da jih brani? Nimajo niti kam apelirati! Tako se plačuje njih zvestoba! Zdi se, da so zastoj na bojnem polju kri prelivali, ali vendar ne izgubimo še upanja v boljšo bodočnost, katere pa žalibog ni videti še blizu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. junija.

C. kr. kmetijska družba ima, kakor smo že sporočili, v četrtek 20. junija ob pol 9. uri dopoldne v »Mestnem Domu« svoj občni zbor. Po kompromisu obeh strank se je določilo, da se voli mesto izstopivšega g. c. svetnika Ivana Murnika g. dež. glavar Oton pl. Detela in mesto g. Jos. Šiške gosp. državni poslanec Jožef Pogacnik. Trije ostali odborniki, ki letos izstopijo, se po kompromisu zopet volijo, in sicer gg. baron Henrik Lazzarini, dr. Tomaž Romih in Viljem Rohrmann. — Čuje se pa, da se proti tej kompromisni listi od neke strani ruje. »Slov. Narod« je že poklical svoje somišljenike na volišče, češ, da se »klerikalci skrivnostno priprav-

ljajo«. Jasno je, kaj »Narod« s tem lažnim naročilom namerava. Zato nujno prosimo svoje somišljenike, da pridejo v velikem številu na občni zbor.

Za predsednika »Slovenske Matice« je bil v včerajšnji seji zopet soglasno izvoljen ravnatelj Fr. Levec, za I. podpredsednika dosednji drugi podpredsednik Grasselli, za II. podpredsednika kanonik Iv. Sušnik. Za blagajnika je bil per acclamationem potrjen dr. Stare Jožef, za ključarja pa vodja dr. Jos. Lesar in dr. Lovro Požar. V knjižni odsek so bili privzeti gg. dr. M. Opeka, kurat Fr. Finžgar in dr. Fr. Zbašnik. Učitelj Fel. Stegnar, ki je bil izvoljen s 427 glasovi, se je odpovedal odborništvu, in na njegovo mesto je odbor na predlog dr. Tavčarja z večino poklical dr. Fr. Zbašnika, ki je bil pri volitvah propadel, ker je dobil le 85 glasov.

Umrl je danes po noči v tukajšnji bivši sladkorni tovarni mladi nadarjeni slovenski pesnik Jurist g. Jožef Muren (Aleksandrov) v 23 letu svoje dobe. Pobraba ga je spremljevalka revnih slovenskih dijakov — jetika. Muren je umrl v isti sobi, v kateri je pred dvema letoma preminul nadepolni pesnik Jožef Kette. Pogreb boše jutri ob 6. uri zvečer.

Trgovska in obrtna zbornica **kranjska** je imela včeraj svojo sejo, v kateri je odobrila ustanovitev centrale za pripravlanje trgovskih pogodb. Gosp. Dragotin Hribar iz Celja bi rad ustanovil novo tiskarno v Ljubljani. Poročevalec dotične sekcije je bil g. Lenarčič, ki je predlagal, naj se prošnjo opremi s priporočilom, konečno pa je bil sprejet predlog gospoda Baumgartnerja, naj se prošnjo vrne sekciji in naj se vpraša za mnenje posestnike tukajšnjih tiskarn. Prošnja občine Skočijan za pomnožitev semnje se je priporočila, prošnja F. D. za izpregled sposobnostnega dokazila za pekovski obrt pa se je odbila. Predpis oglednih certifikatov za pošiljanje manjših množin mesa se je sklenilo, ne priporočati z ozirom na to, da bi s tem trpel promet. Ces. svetniku in zborničnemu tajniku gosp. Janezu Murniku se je uslišala prošnja za stalni pokoj, ob enem je zbornica imenovala gospoda svetnika dopisujočim članom; dotični diplomu bo izročen po posebni deputaciji, v uradnih prostorih pa se bo obesila njegova podoba. Na to se je soglasno imenovalo dosedanjega drugega tajnika gospoda dr. Viktorja Murnika definitivnim tajnikom in sklenilo se je, mesto provizoričnega konceptnega adjunkta takoj razpisati. Vdovi bivšega uradnega sluga Bajca se je dovolilo 200 kron jedenkrat za vselej. Konečno je zbornica pozdravila investicijski zakon in izrekla zadoščenje, da je državni zbor uspešno deloval ter se posebno bavil z gospodarskimi vprašanji.

Poročil se je včeraj posestnik in trgovec gospod Ivan Rihar v Idriji z gđ. Franjo Gostiša.

Zaroka. Kakor javlja »Nar. List«, zaročil se je odličen hrvaški domoljub nar. zastopnik g. dr. Ante Trumbić z gđ. A. Moretti, hčerko dr. Al. Morettija v Trogiru.

Štajarski deželni zbor. V štajarskem dež. zboru je včeraj posl. Walz grdo napadal nenavzoče slovenske dež. poslance, češ da ne obžaluje, da niso prišli v zbor, ker ni prijetno sedeti skupaj z ljudmi, ki so uprizorili roparski napad na Celje. Dež. glavar je govornikove izraze grajal.

Koroški deželni zbor je v svoji včerajšnji seji izvolil poleg raznih odsekov tudi odsek za spremembo volivnega reda. V ta odsek so izvoljeni izmed poslancev kmetijskih občin: Muri, Jožef Huber, Kiršner, iz mestnih skupin dr. Pretner in dr. Steinwender in iz velikega posestva dr. Luggin in grof Lodron. Predlog poslanca Umlaufa, naj zbor pozdravi investicijski zakon, zahvali vse kroge, ki so se se zanj trudili in naj se obrne do vseh dežel, ki bodo imele od tega zakona koristi, naj izvolijo odposlance, da se skupno poklonijo cesarju in mu izreko za hvalo, se je odkazal novemu juridičnopolit. odseku.

Iz seje c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega. V redni seji, ki se

je vršila dné 29. maja t. l., se nam poroča sledeče: Ker je član mestnega šolskega sveta g. šol. voditelj Fr. Raktelj odstopil, se je sklenilo, da izvoli učiteljski zbor novega člana, odstopivšemu dolgoletnemu članu g. Raktelju pa se je izrekla zahvala za njegovo vestno zastopanje učiteljstva. Gospodični Jakobini Naglasovi se je priznala prva službena starostna ter lokalna doklada. Takisto se je priznala gđ. Agnezi Zupanovi četrta službena starostna in lokalna doklada. Rešili sta se tudi prošnji nekega mestnega nadučitelja in mestnega učitelja za denarno podporo. Dalje se je določil dan okraj. uč. teljske konference. Rešila se je nato zadeva kateheta g. M. Šarabona in posvetovalo gledé revidiranja računic I., II. in III. stopnje ter gledé učnega načrta za ljudske šole. Nadalje se je sprejel terno prosilcev za nadučiteljsko mesto na novoustanovljeni III. mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani ter so se sprejele tri terne za štiri učiteljska mesta na isti ljubljanski šoli. Nato je predsednik zaključil sejo.

Štajersko šolstvo. Štajerski deželni šolski svet je izrazil nadučitelju g. Jožefu Majhenu iz Studenice povodom njegovega umirovljenja zahvalo na njegovem dolgoletnem trudu na polju šolstva.

Nove maše imajo iz četrtega leta gg.: Jožef Cuderman, iz Babnega vrta pri Trsteniku, 21. julija na Brezjah; Ivan Lomšek, iz Cerklj na Dolenjskem, pri M. P. na Brezjah; Andrej Pavlin, iz Zaloge pri Cerkljah na Gor., 21. julija pri domači fari; Franc Sever, iz Škofje Loke, 28. julija pri čč. gg. Uršulinkah v Škofji Loki; Franc Šparovec, iz Zadrage pri Dupljah, 21. julija pri čč. gg. Uršulinkah v Ljubljani; Franc Vidmar, iz Podlippe, 21. julija v Ajdovcu; Alojzij Volec, iz Podkorena pri Kranjski gori, 28. julija v Olševku pri Kranju; Ignacij Zaplotnik, z Letenic pri Goričah, 28. julija pri domači fari. Iz tretjega leta gg.: Franc Grivec, iz Vel. Lipovca pri Ajdovcu, 28. julija pri domači fari; Franc Klemenec, iz Rakitnika pri Slavini, 21. julija v Borovnici; Lav. Lah, iz Nasovič pri Komendi, 28. julija pri domači fari; Pavel Perko, iz Poljan nad Škofjo Loko, 21. julija pri domači fari; Jožef Podlipnik, iz Lipoglava pri Boštanju, 21. julija pri domači fari; Fr. Rakovec, iz Naklega, 21. julija pri domači fari; Ant. Tomej, s Pristave pri Mengišu, 21. jul. pri domači fari; Franc Vrhovec, iz Dragomera pri Brezovici, 28. julija pri domači fari; Mihael Zevnik, iz Cerklj na Dolenjskem, 21. julija pri domači fari.

Sestanek hrvatsko-slovenskih abiturijentov se bode, kakor smo že naznanili, vršil koncem meseca julija na Sušaku. Doslej so za sestanek naznanjeni naslednji predlogi: Osnovanje popularnega lista za širjenje prosvete mej ljudstvom in poziv na vseučilišnike, naj prirejajo mej ljudstvom popularna predavanja, osnovanje podružnic sv. Cirila in Metoda med vsemi slovenskimi narodi, proučiti način, kako bi mogli avstrijski dijaki obiskovati zagrebško univerzo, ustanovitev »prosvetne blaganje«, ki naj z bloki zbira denar za kulturne potrebe naroda, in akcija proti dvoboju mej dijaki. Prijave sprejema g. Fran Supilo, urednik »Novega lista« na Reki.

Iz Tržiča se poroča: V nedeljo 16 t. m. je bil ob 3. uri popoldne v gostilni pri Krvinu shod, na katerem je predaval gosp. živinozdravnik Korošec iz Kranja o živino-reji. Število poslušalcev je bilo majhno — okrog 30 — k čemur je gotovo pripomoglo deževno vreme.

Ulom v temeljni kamen pri zgradbi šentvliške »Mizarske zadruge«. Včeraj so slovesno blagoslovili temeljni kamen pri zgradbi novega doma lepo procvitajoče se »Mizarske zadruge« v Št. Vidu nad Ljubljano. Pri blagoslovljenju je bil navzoč tudi g. knezoškof. Danes se nam poroča, da so doslej neznani lopovi po noči ulomili v skrinjico, katero so vzdali v temeljni kamen. Tatovi so odnesli s skrinjico vse listine, ki so bile v skrinjici, in tudi nekaj denarja, ki se je vložil v skrinjico. Orožništvo išče zločincev.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju razpošilja ravnokar svoje poročilo o društvenem delovanju v poslovnem letu 1899—1900. Vseh dohod-

kov je imelo društvo 1. 1899/1900 5504 K 87 v., od katerih pripada osnovni glavnici 540 K; osnovna glavnica izkazuje koncem oktobra 11.860 K 44 v.; dohodki, ki pripadajo razpoložni glavnici, so znašali 4964 K 87 v. Podpor pa je razdelilo društvo 4015 K! To je lepa vsota za majhne slovenske razmere. Mej volili je omeniti, da je društvu došlo volilo prerano umrlega pesnika Dragotina Ketteja v znesku 340 K. Pok. župnik v Barkovljah pri Trstu g. Ivan Cerne je zapustil tretjino svoje imovine narodnim slovenskim zavodom, ne da bi bil navedel njih imen. G. dr. Otokar Rybař, odvetnik v Trstu, je prevzel zastopstvo podpornega društva v tej stvari in prijavil društvo za dediča. Zapuščinska obravnava še ni končana. Prihodna vrednost cele zapuščine znaša 12.673 gl.; ker pa gre uživanje cele zapuščine pokojnikovi sestri, dobi društvo še le po njeni smrti dotično svoto. Podpirancev je bilo vsak mesec do 50! Po studijah je bilo med podpiranci: 31 juristov, 23 filozofov, 6 medicincev, 1 kipar, 2 agromoma, 7 tehnikov, 1 sl. graf. zavoda; po kronovinah pa je bilo: 48 Kranjcev, 14 Štajercov, 7 Primorcev in 2 Korošca, skupaj 71 podpirancev! Glavnica narašča le počasi. Zeleti je, da bi naši denarni zavodi in zasebniki pristopali društvu kakor ustanovniki s 100 in 200 K. Stroškov, kateri razpadejo na podpore, na pristojbine in upravne stroške, je bilo vseh skupaj 4308 K 1 vin. Društvena imovina koncem šolskega l. 1899—1900 je znašala 14.049 K 20 v. Društvo se koncem svojega poročila obrača do vseh slovenskih domoljubov, da mu priskočijo na pomoč s podporami slovenskemu dijaštvu, posebno se pa obrača do bivših podpirancev, ki so sedaj v dobrih službah in katerih dolžnost bi bila, da se z mnogobrojnimi darili spominjajo društva, ki jim je v času bede delilo podpore.

Za Kropo. Danes je izšel oklic deželne vlade, s katerim se razpisuje sklad milih darov po vsej kronovini.

Obč. odbor na Jesenicah je sklenil zahvaliti se na investicijskem zakonu cesarju in ministerstvu ter je imenoval častnima članoma g. barona Schwegla in g. Karola Luckmanna.

Ljubljanske novice. Najden mrtvec v Kolodvorskih ulicah. Včeraj ob pol 11 uri zvečer so našli pred gostilno »Pri angelu« v Kolodvorskih ulicah mrtvega moža — I. Abrama, trgovca z lesom iz Trsta. Bil je krvav okoli nosa in ust ter je na čelu imel rano, o kateri se domneva, da jo je dobil pri padcu. Zadel ga je baje kap. Pri njem so našli 260 K denarja, sumljivo je pa, da niso našli pri njem nobene ure. Na telovniku se je poznalo, da je nosil uro. Tudi drugih dragocenosti niso dobili pri njem. Abrama je zapazil, ležečega na tleh, neki Verčič, ki je aviziral policijo. Abrama so prepeljali v bolnico, a na poti je umrl, nakar so ga prepeljali k sv. Krištofu. — Krojaška zadruha v Ljubljani je na svojem običnem zboru izvolila predsednikom g. Jeločnika in dosedanjí odbor, samo namestu g. Železnikarja je bil izvoljen g. Globelnik. — Z nožem grozil je v gostilni pri Lahu zidar Tomi Franc. Policaj je posredoval. — Prijateljstvo pri »šnopsu«. Včeraj zvečer sta pila likerje v Kramarjevi kavarni neka Menihel in Zaločnik. Pri plačilu ni hotel noben plačati vse cehe. Pri tem sta prišla v tak ogenj, da sta se stopla in je moral priti v nju družbo stražnik, ki jima je dal primeren poduk.

Lahonska predrznost. Istrski deželni odbor je poslal slovanskim dež. poslancem vabila k sejám dež. zbora. Vsi slovanski deželni poslanci so pisma neodprta vrnil, ker so bili na pismih laški naslovi.

Tepež. V Štefani vasi pri novi gostilni so se včeraj zvečer stopli fantje. Posledica je bila, da so z nožem pošteno obdelali V. Treotovega 22letnega zidarja Ivana Hrena. Vzrok tepeža: ženske.

Obesil se je posestnik v Malivasi, okraj ljubljanski, posestnik Valentin Dovč. Zapustil je vdovo s tremi otroki.

Izpred celjskega porotnega sodišča. Pretekli petek so stali pred celjskimi porotniki Jernej Drobne, Mat. Debelak in Nikolaj Kovač iz Hrastnika, obtoženi hudo delstva uboja. Obdolženi so bili, da so v

noči velikonočne nedelje pobili Jož. Drame, da je le ta potem umrl. Nikolaj Kovač je dobil pet let težke ječe, ostala dva obtoženca pa sta bila oproščena.

Ponudbena razprava za les. C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v kratkem vršila na bruseljski borzi ponudbena razprava glede dobave 380.000 polokroglih hrastovih ali belih bukovih pragov in 35.700 hrastovih kosov, ki so določeni za podlago izogibalnih aparatov na železnicah.

Razpisane učiteljske službe. Na dvorazrednici v Starem trgu in Štrekljencu je izpraznjenih dvoje drugih učnih mest. Prošnje sprejema do 25. julija okr. šol. svet v Črnomlju. — Na jednorazrednici v Razdrtem je popolniti mesto učitelja vodje. Prošnje do 15. julija okr. šol. svetu v Postojni.

Povodnji S Furlanskega se z raznih krajev poroča o škodi, katero so povzročili nalivi. Soča je na raznih krajih izstopila in poplavlila mnogo zemlje. Tudi druge vode so izstopile. Ziljska dolina na Koroškem je do Št. Mohorja podobna jezeru. Letošnja letina bode s tem mnogo trpela. Tudi v dravski dolini je povodenj. V Bolzanu na Tirolskem je voda podrla most čez Eisack. Tudi nekaj drugih mestov je voda odnesla.

Hilsnerja so prepeljali v kaznilnico Pankrac pri Pragi, kjer bo dobil dosmrtno ječo, ako se mu ne bo posrečilo uti.

Nesreča pri elektriški razsvetljavi se je dogodila na Dunaju v ljudskem vrtu. Na ljudstvo je padla elektriška obročnica ter je udarila na glavo nekoga moža. Raztrgane žice so prišle v dotiko z drugimi ljudmi in deset oseb je dobilo elektriške udarce. Nastala je velika zmešnjava.

Poljudne brošure v podučevanje ljudstva so brošure »Volksaufklärung, kleine Handbibliothek zur Lehr und Wehr für Freunde der Wahrheit«. Tisk in zaloga A. Opitz, Warnsdorf na Čškem. Ta številna zbirka obsega odgovore na razne liberalne in socijalnodemokratske laži. Cena jedne brošure je 10 vinarjev. Ta zbirka je priporočljiva tudi za naše razmere, ker tuje liberalne in socijalnodemokratske laži naši slovenski liberalci kaj radi pobirajo in jih razširjajo med ljudstvom. O 1 te zbirke prihajajo vedno novi snopiči na dan.

Govori nemškega cesarja in cenzura. Iz Berlina se o slovesnem odkritju Bismarckovega spomenika, ki se je vršilo preteklo nedeljo, javlja, da je nemški cesar o tej priliki imel zopet govor, a govor pride v časopise šele, ko ga dobro pregleda in opili — cenzura. Je moral pač kaj posebno zanimivega povedati pred Bismarckovim spomenikom nemški cesar!

Kongres francoskih arheologov zboruje v južnifrancoskem mestu Agen.

„Novo“ žival so dobili na meji Congo države in Uganda. Pravijo, da je to stari »Helladotheiron«, ki je živel nekaj na Grškem in v Mali Aziji, ter so ga po trditvi učenjakov dobili le še okamenega. Toda ta žival še živi! Glavo ima tapirjevo, vrat konjski, ušesa oslovška, postavbo pa govejo. Na sebi ima najrazličnejše barve.

Samomor ruskega milijonarja. Iz Petrograda poročajo, da se je umoril milijonar A. K. Učevski iz Harkova, katerega so smatrali za največjega posestnika rudnikov in sladkornih rafinerij. Učevski se je v Gagini pri Petrogradu vrgel pod železniški vlak.

Ministrova soproga učiteljica? Soproga ministerskega predsednika bolgarskega Karavelova bila je učiteljica, predno se je s Karavelovom poročila, toda tudi po svatbi se ni odrekla svojemu zvanju in še sedaj, ko je Karavelov ministerski predsednik, je ostala verna svojemu zvanju, ki se ji je tako omililo.

Po pomoti morilec žene. Iz Louisville, Ky. v Ameriki se poroča: F. H. Richardson je ustrelil po noči svojo ženo. Ona je namreč vstala in šla pit vodo, mož pa je mislil, da je prišel v sobo kak tat, in je naglo ustrelil v temi. Ko se je žena z groznim krikom zgrudila na tla, je še le spoznal po glasu svojo grozno zmoto.

Surovost mej dijaštvom. Brzojavka na »Times« sporoča o grdi surovosti, ki se je pripetila v Bataviji med ondotnim dijaštvom. Med abiturijenti in med onimi dijaki, ki bodo l. 1902. zapustili zavod, je vladalo vedno veliko sovraštvo. Dijaki so se med seboj časih na uprav surov način pretepali. Nekaj posebnega pa so izvršili zadnje dni. Na samem je mlajši letnik zalotil abiturijenta po imenu John Schwartz. Tega so surovi mladeniči privezali k nekemu drevesu in ga neumljenjo pretepali. Z neko ostro tekočino so mu tudi užgali na levo stran lica številko 02., kar bo nesrečnemu mladeniču bržčas ostalo vse življenje. Ko so ga pozneje izpustili, se je komaj privlekel do zdravnika, ki ga je poslal v bolnico. Obласти

se trudijo, da bi zasledile prave zločince in jih kaznovale.

Sedem otrok pod vlakom. Iz Monakovega se poroča, da je v bližini postaje Siegsdorf na progi stal otročji voziček, v katerem je bilo sedem otrok. Cesta ni bila zaprta, ko se je bližal vlak, zato varuhinja vozička ni pazila na otroke, a ko je videla vlak pred vozičkom, bilo je prepozno. V hipu je bil voziček pod kolesi vlaka. Jednega otroka je vlak usmrtil, dva otroka težko, štiri otroke pa lahko ranil.

Dežela učiteljice je Anglija. Ondi siri omiko 80.057 učitelje in le 20.978 učiteljev.

Proti avtomobilom. Na Francoskem je dosegel sport z bicikli in avtomobilom že toliko višino, da je prebivalstvo po mestih in na deželi že uprav obupano vsled nevarnosti, ki nastajajo po vožnji s temi obili. Ni ga dneva ne ure, da bi se ne pripetila kaka nesreča vsled avtomobila ali bicikla in ljudstvo je po pravici začelo sovraživati te vozove in njihove lastnike. To sovraštvo je dovedlo do pravcate žaloigre v okraju Douba. Neki C. nstant, sin tovarnarja za ure v Mondeliardu, je rinil s svojim avtomobilom, v katerem se je peljal na sprehod s svojo soprogo, v nek voz, katerega ni prej zagledal. Pri tem se je avtomobil precej poškodoval. Razjarjen voznik in njegov hlapec sta začela kričati in sta s krikom privabila še več ljudi iz bližnje vasi. Vse se je vrglo na lastnika avtomobila in njegovo spremljevalko. »Smrt bogatašem!« so kričali kmetje in udrihali po njih. V tej sili je potegnil Constant revolver in ustrelil med kmete ter jednega ustrelil. Razburjenje med ljudstvom je vsled tega postalo še večje.

Najprejdrnejša ameriška žepna tatavica Zofija Lyons se je, kakor se poroča iz Amerike, vrnila iz Evrope, kjer je v svojem »poklicu« potovala 18 mesecev. Iz Evrope je pripeljala seboj sedem velikih kovčkov z raznimi dragocenostmi, ki imajo po zatrdilu listov velikansko vrednost. Na svojem potovanju po Evropi je torej Zofija Lyons dobro »delala«.

Naredno gospodarstvo.

Vabilo na subskripcijo davka prostega 4odstotnega avstrijskega državnega rentnega zajma.

Kakor znano, je sklenil državni zbor investicijski zakon. Ogromne svote se bodo vzele na posodo. V tej zadevi nam je dopisal c. kr. poštnohranilnični urad na Dunaju sledeče vabilo na subskripcijo nominalnih 125.000.000 kron davka prostega 4odstotnega državnega rentnega zajma.

Na podstavi oblasti, katera se je vlad s člankom IX. postavbe od 6. junija l. 1901, drž. zak. št. 63., glede železničnih investicij podelila, je c. kr. finančni minister oddal nominalnih 250.000.000 kron 4odst. kronske rente konsorciju, ki je sestavljen iz c. kr. poštnohranilničnega urada, bankinega doma S. M. pl. Rotsild, c. kr. priv. običnega avstrijskega zemljiškega kreditnega zavoda, c. kr. privilegovanega avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt.

Obveznice (zadolžnice) tega zajma slovejo na posestnika in so tiskane v kosih po 100, 200, 2000, 10.000 in 20.000 kron.

Obrestujejo se v polletnih obrokih dne 1. sušca in 1. kimovca vsacega leta po preteklem roku s 4 odstotki na leto ter se obresti izplačujejo, ne da bi se odbijal kak davek, pristojbina ali kaj drugega, in sicer v tuzemstvu pri c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju, pri c. kr. deželnih glavnih blagajnah, pri c. kr. finančnih deželnih blagajnah, pri deželnih izplačilnih uradih in pri vseh davčnih uradih.

Izda se za sedaj v podpisovanje 125 milijonov kron davka prostega 4odst. avstrijskega rentnega zajma.

Podpisovalna cena se določuje s 95 odstotki, dodavši 4odstotne tekoče obresti, ki se računajo od kosa za čas od 1. sušca 1901 do dne ko zadolžnice prejmejo.

Subskripcija se vrši v četrtek dne 20. junija 1901 pri c. kr. poštnohranilnem uradu na Dunaju in pri biralnica, ki so pooblašene za vsprejem podpisov (pri c. kr. pošt. uradih), c. kr. deželnih blagajnah in pri davčnih uradih, dalje v tuzemstvu na Dunaju pri S. M. pl. Rotsildu, c. kr. privileg. običnem avstrijskem zemljiškem kreditnem zavodu, c. kr. privilegovanem avstrijskem kreditnem zavodu za trgovino in obrt, v Brnu, v Karlovih varih, v Lvovu, v Pragi, v Libercu, v Trstu, v Opavi pri podružnicah c. kr. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt.

Za podpisovanje pri poštno hranilničnem uradu, pri njegovih biralnica, pri deželnih blagajnah in pri davčnih uradih veljajo naslednja določila:

1. Subskripcija se vrši na temelju zglasila, ki je temu povabilu priloženo. Dalnji potrebni izvidi se dobé brezplačno pri c. kr. poštnohranilničnem uradu in pri pooblaščenih biralnica, isto tako tudi pri vseh davčnih uradih.

2. Pri subskripciji se položi vaščina 5odstotne nominalne vrednosti, in sicer v go-

tovinai na temelju priložene prejemnice položnice pri kateremkoli c. kr. pošt. uradu, pri kateri c. kr. deželni blagajni, oziroma pri kateremkoli c. kr. davčnem uradu — posestniki tuzradnega čekovnega računa pa s pomočjo čeka, ki slove v korist poštnohranilničnega urada — ali pa v efekti (državnih papirjih), ki so navedeni v kurzem listu dunajske borze in sicer po dnevnem kurzu.

Ako se plača vaščina v gotovem denarju, mora se popisani zgasilni vzorec podati z vaščino vred pošt. uradu, eventualno deželni blagajni ali pa davčnemu uradu, da jo ta odpravi dalje na poštnohranilnični urad.

Če se pa vaščina plačuje s čekom ali pa z efekti, to mora podpisnik ček ozir. efekte ob enem s popisanim zgasilom poslati poštno hranilničnemu uradu na Dunaj ali pa oddati pri njegovi blagajni. Ako se efekti že nahajajo v pošt. hranilnični shrambi, se mora poslati tudi dotična rentovnica.

3. Po zaključenju subskripcije se odkaže čim pred podpisano svota čela ali deloma ter se ob enem podpisnikom to da na znanje.

4. Od 6. julija do 31. avgusta t. l. nadalje mora se potem pri katerikoli biralnici pošt. hranilničnega urada vplačati iznos za odkazane obligacije, odračunaje mogočo, v gotovem denarju vplačano vaščino, eventualno morajo ga nakazati posestniki čekovnega računa s čekom v prid pošt. hranilničnega urada. Vsled tega se stvar obračuni in podpisnikom pošljejo vrednostni papirji z vaščino vred, ako se je bila ta doposlala v efekti, ter vrne mogoči prebitek, ali pa se vročijo papirji — če se to želi — pri blagajni omenjenega urada.

Odkazane obligacije se mogo tudi v odlokih prejeti.

Za vložnike pošt. hranilničnega urada se kupljene obligacije shranijo uradoma — če se za to poprosi — brezplačno na rentno knjižico.

Dunaj, v juniju 1901.

C. kr. pošt. hranilnični urad.
Ravnatelj: Kosel s. r.

Darovi.

Za pogorelce v Kropi.

IV. izkaz.

Po gospodu A. Ažmanu iz Poljan 8 kg. obleke, Ernestina Racič iz Ljubljane 21 kg. obleke, župni urad Nova Oselica 6 kg. obleke in 10 K denarja, Ana Hofbauer 5 K, gdč. G. Pader, učiteljica, 4 K, Neimenovan iz Radovljice 4 K, iz Kranja 4 vreče obleke, 3 vreče krompirja, 30 kg. fižola, 4 zavitke obleke, 2 zavitka klobukov, Tomaž Varl 40 K, Matija Piro, fil., 10 K, Berta Triller 5 kg. obleke, J. Flis, gen. vik., 20 K, J. Kariin, župnik, 20 K, Fr. Krek, župnik, 10 K, Fr. Jaro, župnik, 10 K, J. Bernard, kaplan, 10 K, iz Stranj pri Kamniku 50 K, uredništvo »Slovenca« 162 K, Val. Oblak, kapl., 5 K, Jan. Wieser, dekan v Velikovecu, 40 K, Iz Borovlj: gospod Zvan c. kr. kontrolor, 20 K, gospod župnik 4 K, g. c. kr. davkar 4 K, gospod Prohlin 2 K, graščina radovljiska 20 K, Eran Omerza 50 K, M. Jeriha, kanonik, 20 K, župnija Stari Trg 60 K, Jos. Zupan, dekan v Dolini, 20 K, Karol Luckmann iz Save 100 K, J. Levičnik, nadučitelj, 10 kg. obleke, Iv. Brinšek 12 kilogr. obleke, posojilnica v Radovljici 200 K, omizje v Mantovi 160 K, g. Dolenc 1 K, g. Jelovšek, župan, 4 K, g. dr. Furlan 2 K, g. Flis 2 K, g. Bender 2 K, g. Hribar 2 K, gospod Gruden 2 K, g. Šetinec 2 K, gosp. Hočevar 340 K, g. Emil Gustin, učitelj, 1120 K, po g. Fr. Galéu, mestnem učitelju v Ljubljani, 69 K, omizje pri struklju 35 K, Janko Skerbine, nadučitelj, 860 K, Nar. tiskarna tiskovin za 8 K, Ana Guzelj 500 kg. krompirja, g. J. Primožič, župnik, 8 K, gosp. M. Leben, profesor v pok. č. k. 10 K, g. ces. svetnik Ivan Murnik 25 K, gosp. J. Fabian 100 kg. riža in 700 kg. krompirja, Kršč.-socijalna zveza dvakrat več kilogramov obleke.

Bog poplačaj dobrotnikom!

Za odbor:

Hö n i g m a n n.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ustje, 18. junija. Cesar je dospel sem včeraj popoldne ob 2. uri navdušeno pozdravljen od obilnega občinstva.

Ustje, 18. junija. Sinoči ob 9. uri 53 minut je odpotoval cesar v spremstvu ministerskega predsednika na Dunaj. Pred odhodom se je poslovil cesar od ministrov Hartel in Rezek ter izrazil zahvalo namestniku za lepe dneve, ki jih je preživel v Pragi.

Dunaj, 18. junija. (C. B.) Danes zjutraj je došel cesar z ministerskim

predsednikom Körberjem na Dunaj ter se živahno pozdravljen od občinstva podal v Schönbrunn.

Praga, 18. junija. (C. B.) Cesarjevo lastnoročno pismo na namestnika grofa Coudenhove izraža posebno zadovoljstvo za presrečne dokaze zvestobe in udanosti do cesarja in cesarske hiše, ki sta jih podala oba naroda Češke v tako lepi edinstvi, ter nadaljuje: Povsod vidni napredek, ki sem ga imel priliko opazovati na duševnem in gospodarskem polju, nepričakovano lepi razvoj, ki ga kaže moje kraljevo glavno mesto Praga kakor tudi druga mesta, ki sem jih obiskal, vse to me je izredno razveselilo in pokrepilo iznova moje upanje, da bo moje ljubljeno češko kraljestvo tudi kmalu deležno najsigurneje podlage za trajni procvit dežele, tako iskreno zaželjenega narodnega miru, ki se je pričel potem tako uspešnega zbližanja obeh narodnostij na gospodarskem polju. To dodeli Bog! Cesarjevo pismo se končuje z naročilom, naj se vladarjeva čustva kakor tudi njegova zahvala in priznanje za vzgledno vedenje prebivalstva da na občno znanje.

Brno, 18. junija. Oblast je za prihodnjo nedeljo prepovedala šolski obhod po mestu.

Carigrad, 18. junija. Sultan je pomilostil Bolgare, ki so bili v solunskem in monastirskem procesu obsojeni na smrt, nekateri k do smrti ječi in dolgoletni ječi. Ruski poslanik se je sultanu zahvalil.

London, 18. junija. O razgovoru Bothove soproge s Krügerjem v Haagu poroča „Daily Mail“, da mu je Botha naštel Kitchenerjeve mirovne pogoje ter njega slikala kot jako humanega (!) moža. Sporočila je Krügerju tudi pozdrav soproge in naročilo, naj jenja pitati Angleže z barbari, ker sicer bi ne mogla dalje uživati Kitchenerjeve gostoljubnosti. Pred odhodom v Bruselj je Bothova soproga zatrjevala, da Krüger še sedaj odklanja vse mirovne pogoje.

London, 18. junija. „Daily Mail“ se javlja iz Norvalsponta: Število Burrov se v tukajšnjem okraju množi. Vedno več kapskih kolonistov se pridružuje Burom.

Listnica uredništva:

G. K. Čerin, kapelan v Zagorju ob Savi: Potrjujemo Vam, da niste pisali Vi dopisov, zaradi katerih Vas sumničajo prizadeti krogi. Saj zna v Zagorju še kdo drugi tudi pisati. Če Vam ne dajo miru, jih pa tožite! Vsakemu svoje?

Žitne cene

dné 17. junija 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za junij	K 8.05	do 8.10
„ „ jesen	8.32	8.33
Rž za junij	7.99	8.00
„ „ jesen	7.29	7.30
Turšica za junij	5.65	5.66
„ „ juli-avgust	5.67	5.68
„ „ september-oktober	5.87	5.88
Oves za junij	8.00	8.10
„ „ jesen	6.60	6.61

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	8.07	8.08
Rž za oktober	6.82	6.88
Oves za oktober	6.27	6.38
Koruza za junij	5.12	5.13
„ „ julij	5.41	5.42

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 8.10	do 8.50
„ „ južne žel.	7.85	8.10
Ječmen	7.30	8.25
„ „ ob Tisi	7.20	8.25
Koruza ogerska	5.70	5.80
Čukvant	6.95	7.25
Oves srednji	8.20	8.30
Fizol	8.00	10.00

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabo	Padačina v 24 urah v mm.
17. 9 zveč.	734.3	12.4	sl. svzh.	sk. jasno	
18. 7. zjutr.	734.1	9.4	brezv.	megla	0.0
18. 2. popol.	733.0	13.1	p. m. szah.	dež	
Srednja večerajšnja temperatura 14.4					normala: 18.0

Izjava.

Na ostudne in neosnovane napade na šmarsko požarno brambo, katere je priobčil „Slov. Narod“ dne 8. junija, sklenila je ista pri svojem občnem zboru dne 16. junija sledeče:

1. Šmarska požarna bramba obsoja najodločneje neosnovane napade na g. načelnika I. Ogorelea in kaplana g. Iv. Balcha.

2. Trditve, da je g. načelnik pri ognju pri „Tišlerju“ pobiral žeblje, imenuje zlobno laž.

3. Trditve, da šmarska požarna bramba pri tem ognju ni prišla za nobeno delo, imenuje neresnično, ker so pomagali gasiti: Jožef Garbas, Franc Hrbar, Fr. Hribar st., Jožef Bedenčič in Jožef Žitnik, vsi udje naše požarne brambe. Ali si upajo torej od „Slov. Naroda“ navedene priče g. postajni načelnik Klebel, škofeljski gasilci in žandarmerijska patrulja, (ki se pa v take prepire ne sme vtikati), da ti naši člani niso nič pomagali? Odšli smo res s suhimi cevmi — zakaj? Zato ker je bila brizgalna škofeljske požarne brambe postavljena ravno na mostu — slučajno gotovo ne — da se čez z vozom ni moglo priti.

4. Tistih 40 K, katere je prejelo naše društvo pri požaru na Pijavi Gorici l. 1898, nikogar nič ne brigajo, sicer so se pa porabile za društvene namene.

5. Pri požaru na Grosupljem je podala naša požarna bramba toliko vode, da je je preostajalo, kar se pa tiče očitanja, da smo cevi mašili, si mi tega ne štejemo v sramoto, ker smo prepričani, da so se in se bodo cevi vezale, dokler bo obstajalo kako gasilno društvo.

6. Ker škofeljske požarne brambe no beden ni napadal, nobeden ji zaslug odrekal, zato smatra naše gasilno društvo vsogonjo le kot uprizoritev nekih oseb, ki hočejo na vsak način prepričati, in katere vodijo vsi drugi nagibi samo stvarni ne, zlasti še za to, ker udje škofeljske požarne brambe same teh napadov ne odobravajo.

Odbor prostovoljnega gasilnega društva v Šmarji.

I. Ogorelec l. r. Ivan Smole l. r.
načelnik. četovodja.
Anton Smrekar l. r.
zapisnikar.

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 127 25—19

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Dunajska borza.

Dne 17. junija.

Skupni državni dolg v notab	98.40
Skupni državni dolg v srebru	98.05
Avstrijska zlata rent 4%	118.10
Avstrijska kronska rent 4%, 200 kron	95.75
Ogerska zlata rent 4%	118.15
Ogerska kronska rent 4%, 200	92.80
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1672.—
Kreditne delnice, 160 glđ.	666.50
London vista	239.85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117.50

20 mark	23.50
20 frankov (napoleonor)	19.06
Italijanski bankovci	90.90
C. kr. cekini	11.32

Dne 17. junija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	180.—
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	171.—
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	208.—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95.15
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	144.50
Dunavske vravnave srečke 5%	258.—

Služba organista in cerkvenika

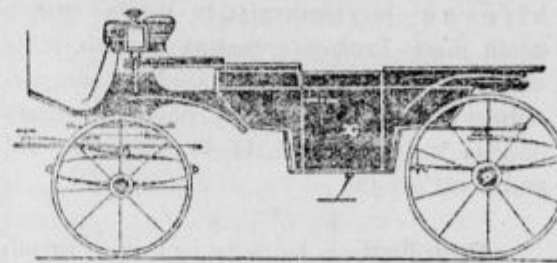
oddá se

v Šmarji pod Ljubljeno.

Letna plača 1200 kron. 612 3—1

Montinit, pritrjevalano sredstvo za kamenje, kovino, lesovje itd. priporoča gg. kamnosekom in ključarskim mojstrom trdka **BRATA EBERL**, edina zaloga za Kranjsko, v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnauja naročila proti povzetju. 228 27 11—11

FRANC WISJAN,

izdelovalec vozov, Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Št. 9602.

616 1—1

Razpis učiteljičine službe.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se razpisuje

služba učiteljice za umetno vezenje in šivanje čipek

z letno nagrado 1800 K in s pravico do pokojnine, določene v §§ 2. in 3. minist. ukaza z dné 11. aprila 1900, št. 3873 (centr. list za obrtno šolstvo, zv. XVIII, str. 133).

Prosivke za to službo, ki se v zmislu navedenega minist. ukaza podeli po pogodbi proti obema p. godnikoma pristojedi trimesečni odpovedi, morajo dokazati, da so v umetnem vezenju in izdelovanju čipek popolnoma zmožne in večje obeh deželnih jezikov. Prosivke, ki so vrhu tega še izveščane v risanju, imajo prednost.

Dotične prošnje, ki naj se naslovijo na c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk, in ki jim je priložiti zraven šolskih in m. rebitnih službenih izpričeval, zlasti tudi rojstni list in obširen životopis, je vložiti

do dné 20. julija t. l.

pri vodstvu c. kr. umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dné 14. junija 1901.

Prodaja posestva.

Oskrbništvo **Karle Brilej-eve konkurzne mase** prodá v konkurzno maso spadajoča, v sodnem okraju vrhniškem ležeča **posestva** iz proste roke in sicer v sledečih kosih:

I. Ulož. št. 85 katastralne občine Novavrhnika izvzemši pod II., III. in IV. navedene parcele tedaj obstoječo iz

a) parcele št. 55 (hiša št. 99 na Vrhniki v dobrem stanju, popolnoma opravljena za trgovino z mešanim blagom, na jako ugodnem prostoru sredi trga, in magacinsko poslopje s kolnico in hlevom),

b) pašne parcele št. 787/21,

c) deleža v Logaškem gozdu, to je iz gozdnih parcel št. 1331/285 in 1331/347 kat. obč. Cerkovska vas in k temu posestvu spadajočem deležu vpisanem k ulož. št. 198 katastr. obč. Cerkovska vas;

II. gozdno parcelo št. 402/5, uloge št. 85 katastr. obč. Novavrhnika »Raskovec«;

III. gozdni parceli št. 399/100 in 787/22 uloge št. 85 katastr. občine Novavrhnika »Slemen«;

IV. menjavke št. 2651, 2652 in 2653, uloge št. 85 katastr. obč. Novavrhnika solastne po enakih delih s posestvi ulož. št. 146 katastr. obč. Novavrhnika in št. 240 katastr. obč. Blatnabrezovica;

V. ulož. št. 195 katastr. obč. Verd obstoječo samo iz njive št. 662.

VI. ulož. št. 599 katastr. obč. Blatnabrezovica obstoječo iz parcel št. 2600/1, 2600/2 in 2600/3 »na mahu« z bajto.

Ponudniki morajo uložiti svoje ponudbe ali za vse nepremičnine skupaj ali pa za za posamezne kose navedene pod I., II., III., IV., V. in VI.

do dné 10. julija 1901

pri konkurznem oskrbniku in priložiti 10% varščino (vadium); ponudniki ostanejo s svojimi ponudbami zavezani do 20. julija 1901.

Zemljiškoknjižni ekstrakt, cenilni zapisnik in prodajni pogoji leže na razpolago pri podpisnem oskrbniku in se podvrže vsak ponudnik z uložitvijo svoje ponudbe določbam prodajnih pogojev.

V Ljubljani, dné 15. junija 1901.

611 3—3

Dr. Ferdinand Eger,

kot oskrbnik konkurzne mase »Karoline Brilej«.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri tvebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni vti za doseg kolikor je mogoče visocaga obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.